

Πανίερο ανάκλημα ἡμερῶν ἀρχαίων...

(Σκέψεις καὶ βιώματα ἀπὸ μιᾶ Ἀρχιερατικῆ Θεῖα Λειτουργία σὲ μιὰ λησμονημένη ἐνορία...)

Εἶναι ἀλήθεια πὼς πολλὰ χάνουμε στὸ μάκρος τοῦ ἐπίγειου βίου μας. Πολλὰ καὶ ποικίλα, πὺν μᾶς θλίβουν ἀφάνταστα, καθὼς μᾶς τὰ ἀφαιρεῖ ἡ σκληρὴ καθημερινότητα: αὐτὸ τὸ λαίμαργο θηρίο πὺν παραμονεύει τὴ ζωὴ μας.

Ὡστόσο ὑπάρχει καὶ κάτι, πὺν κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὸ ἀφαιρέσει ποτέ. Κι αὐτὸ εἶναι οἱ ἀναμνήσεις μας καὶ μάλιστα οἱ ἀναμνήσεις ἐκεῖνες οἱ πολýτιμες, τῆς παιδικῆς καὶ πρώτης ἐφηβικῆς ἡλικίας οἱ ἱερὲς μνημέες, πὺν στολίζουν τὶς πλέον ἀκριβὲς κοσμηματοθήκες τῆς ψυχῆς μας. Κι αὐτὲς ἀναμφίβολα εἶναι ἡ ἀένανη παραμυθία μας σὲ καιροὺς σκληροὺς καὶ σὲ μέρες στεγνὲς ἀπὸ ἀνθρώπινη φιλοτιμία καὶ συναντίληψη.

Αὐτὲς τὶς ἀναμνήσεις ξαναέζησα καὶ σήμερα, μιὰ μέρα, ὄντως, ξεχωριστὴ στὸν ἱερατικό μου βίο, καθὼς βρέθηκα στὸν γενέθλιο τόπο μου καί, μάλιστα, στὴν παλιά μας τὴν ἐκκλησιά τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων τοῦ Κάτω Χωριοῦ. Κι αἰτία ἦταν ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, τὴν ὁποία μὲ χαρισματικὴ ἐπιμέλεια καὶ ἱερὸ δέος ἐτέλεσε ὁ Ἐπίσκοπός μας, ὁ Μητροπολίτης Χαλκίδος, Ἰστιαίας καὶ Βορείων Σποράδων κ. Χρυσόστομος ὁ Β΄ μὲ συλλειτουργοὺς του τοὺς ἐφημερίους καὶ τῶν ἑπτὰ ἐνοριῶν τῆς νήσου, δύο ἀδελφῶν ἱερομονάχων καὶ τοῦ Ἀρχidiaκόνου τῆς Μητροπόλεώς μας.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πλὴν τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Ἐπισκόπου Ὀλυμποῦ κυροῦ Δημητρίου, οὐδένα Ἀρχιερέα θυμᾶμαι νὰ ἔχει ἔλθει καὶ νὰ λειτουργήσει στὸ ναὸ αὐτό. Ἴσως δὲ ἡ πρώτη καὶ ἐσχάτη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία νὰ ἦταν ἐκείνη ποὺ ἐτελέσθη κατὰ τὴν Θείαν Ἱερουργίαν, διὰ τῶν ἱ. Ἐγκαινίων καθιέρωσιν τοῦ ναοῦ αὐτοῦ, περίπου στὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰ., ἀπὸ τὸν τότε Ἀρχιεπίσκοπο Χαλκίδος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μέχρι σήμερα δὲν ἔχουμε πληροφορηθεῖ. Γι' αὐτὸ κι ἦταν μιὰ ξεχωριστὴ ἡμέρα, ποὺ πραγματικὰ τέμνει τὸ χρόνο, ἀφαιρεῖ τὶς ὅποιες πληγὲς καὶ κακοφορμῆσεις στὸ σῶμα τῆς παλιᾶς αὐτῆς ἐνοριακῆς Κοινότητος καὶ ἀνακαλεῖ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ Χρόνου τοὺς πρώτους κτίτορες ἐνὸς χθαμαλοῦ καὶ ταπεινοῦ ναΐσκου τὸ 1828, τὸν Καπετὰν Μαρίνο Στεριανό, δηλαδή, ἀπὸ τὸ Γομάτι τῆς Χαλκιδικῆς, κι ὕστερα τοὺς ὅσους πάσχισαν νὰ ἀνακαινίσουν τὸ ναὸ καὶ νὰ τὸν ἐπεκτείνουν τὸ 1875... Ὅλων ἐκείνων, Ἱερέων, Ἐπιτρόπων, Συνδρομητῶν... Ὄνόματα ποὺ ἐπιμένουν νὰ πολιορκοῦν σήμερα τὴ Μνήμη τοῦ Θεοῦ, καθὼς εἶναι γραμμένα «ἐν βίβλῳ ζωῆς», ἄγνωστα, δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς, σὲ μᾶς τοὺς ἐπιλοιπομένους.

Κάπου μακρὰ, σὲ χρόνο ἀνύποπτο, σὲ ὥρα ἀπόβραδη ἐπανεγγράφεται, χωμεμένη στὴν ἰσχνὴ τὴ μνήμη τῶν πάνω ἀπὸ μισὸ

αἰῶνα ἐτῶν ποὺ παρήλθαν, ἡ ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος, Ξηροχωρίου καὶ Βορείων Σποράδων κυροῦ Γρηγορίου.

Ἀκούστηκαν οἱ καμπάνες, εἶπαν ὅτι πέρασε ὁ Δεσπότης κι ὅτι μαζὺ μὲ τὸν ἐφημέριο τοῦ χωριοῦ μας, τὸν ἀγαθὸ καὶ φιλότιμο παπα-Εὐάγγελο Διομή, ἦταν κι ὁ γιὸς του, ὁ παπα-Δημήτριος Διομής. Κι ὕστερα ἀπὸ λίγο, ὅλα σῶπασαν.

Ἀπ' ὅσα γνωρίζω μόνο ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Χαλκίδος κυρὸς Χρυσόστομος ὁ Α΄ ξαναπέρασε κάποτε καὶ εἶδε τὸ ναὸ μονάχα... Γιατὶ τότε στὸ Κλῆμα ἦταν ἀκόμα νωπὴ ἡ ἀπουσία τοῦ παπα-Γρηγορίου Ξανθούλη...

Γιὰ νὰ παρέλθουν τρεῖς καὶ πλέον δεκαετίες, ὥστε νὰ εἰσοδεύσει ὁ νέος Μητροπολίτης καὶ νὰ ἀναρριγήσουν οἱ κτήτορες, οἱ εὐλκεῶς καὶ ἱεροπρεπῶς ἐφημερεύσαντες, ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τοῦ ἐσχάτως κοιμηθέντος παπα-Βαρσαμᾶ Ἀπ. Γλύνη, Κληματιανοῦ πρεσβυτερου· οἱ διακονήσαντες τὸ ἰ. Ἀναλόγιο, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀλησμόνητος μπάρμπα-Ἀλέκος Ξανθούλης· οἱ ἐπίτροποι, οἱ ἐνορίτες καὶ μαζὺ τους ἡ χορεία τῶν εὐλαβῶν διακονισσῶν (μεταξύ τους οἱ ἀδελφές, Ἀναστασία, Ἀναργυρῶ καὶ Μαγδαληνίτσα Κωνσταντάκη) καὶ φυσικὰ ἡ θειὰ τὸ Μαχώ ἡ οἰκονόμος καὶ ἐσχάτη κάτοικος τοῦ παλιοῦ κελλιοῦ ἀπέναντι ἀπὸ τὴ θύρα τοῦ ἱεροῦ, ποὺ μᾶς ἐτοίμαζε τὰ κάρβουνα: γιὰ τὸ θυμιατὸ καὶ τὸ «ζέον».

....Καὶ καθὼς κοίταζα ἀπὸ τὴν Ὠραία Πύλη ἀπέναντι, νόμιζα ὅτι θὰ ξαναδῶ τὸν παπποῦ μου τὸ Νικολάκη πίσω ἀπὸ τὸ παγκάρι, νὰ εἶναι σκυμένος πάνω στὰ πενηνταράκια καὶ τὶς δεκάρες -ποῦ νὰ τὰ βροῦν τὰ πλίοτερα οἱ Κληματιανοὶ καὶ νὰ τὰ προσφέρουν- καὶ νὰ τὰ ξεχωρίζει μὲ τὸ κερὶ ἀναμμένο πάνω στὸ παλιό, χάλκινο κουτί. Γιὰ ν'ἀρθεῖ ἡ σειρὰ τοῦ μπάρμπα-Παντελῆ Χατζηνικολάου νὰ βγάλει τὸ δίσκο μὲ τὴν κολώνια. Κολώνια ραντισμένη ἀπὸ κεῖνο τὸ ἀλαβάστρινο «κανί», μὲ τὸ ἀνοιχτὸ

θαλασσὶ τὸ χρώμα... Κι ἀπὸ δίπλα ν' ἀκούγεται ἡ εὐκατάνυκτη ψαλμωδία ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πάντα εὐλαβοῦς ψάλτη μας, τοῦ μπάρμα-
 ᾿Αλέκου τοῦ Ξανθούλη. Κι ἐδὼ κι ἐκεῖ τὰ πρόσωπα τῶν ἀπλῶν
 συγχωριανῶν μου, αὐστηρά, παιδεμένα, μὲ τὴν κόπωση νὰ ἔχει χαραχτεῖ
 στὴ μορφὴ τους, ποὺ τὴ χρύσωνε τὸ χλωμιασμένο φῶς τῶν κεριῶν καὶ
 τῶν λαδοκάντηλων.

᾽Ολ' αὐτὰ ξαναεῖδα σήμερα... ᾽Υστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, μὲ ὀριακὸ
 σημεῖο ἐκείνη τῆς Μεγαλῆ Πέμπτη τοῦ 1965, ὅταν μὲ πόνο ψυχῆς
 ἀφήσαμε τὴν παλιά μας ἐνοριακὴ ἐκκλησιά, τὴ μισοκαταστρεμμένη, γιὰ
 κάνουμε Ἐπιτάφιο κι Ἀνάσταση στὸ Σχολεῖο, ποὺ μᾶς φιλοξένησε μέχρι
 νὰ γίνει ὁ μικρὸς ναῖσκος τῆς Μεταμόρφωσης στὸ Γήπεδο. Τὰ ξαναεῖδα
 καὶ δόξασα τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ ποὺ ὁδήγησε τὸν Ἐπίσκοπό μας ν'
 ἀνοίξει καὶ τούτῃ τὴ θλιμένη καὶ κλεισμένη ἐνορία, ποὺ χρόνια καὶ
 χρόνια εἶχε νὰ ἀγαλλιᾷσει, νὰ εὐφρανθεῖ πανήγυρι μεγαλοπρεπῇ καὶ
 πάνω ἀπ' ὅλα τρισευλογημένη.

᾽Ας δώσει ὁ Κύριος νὰ ἐπαναληφτεῖ αὐτὴ ἡ πανευλόγητη
 Ἀρχιερατικὴ παρουσία...

Πέμπτη 15 Ὀκτωβρίου 2015

Πρωτοπρεσβ. Κωνσταντῖνος Καλλιανός
Ἐφημέριος Ἱ. Ν. Ἀγ. Παντελεήμονος Σκοπέλου